

Colecția
Duhovnicul

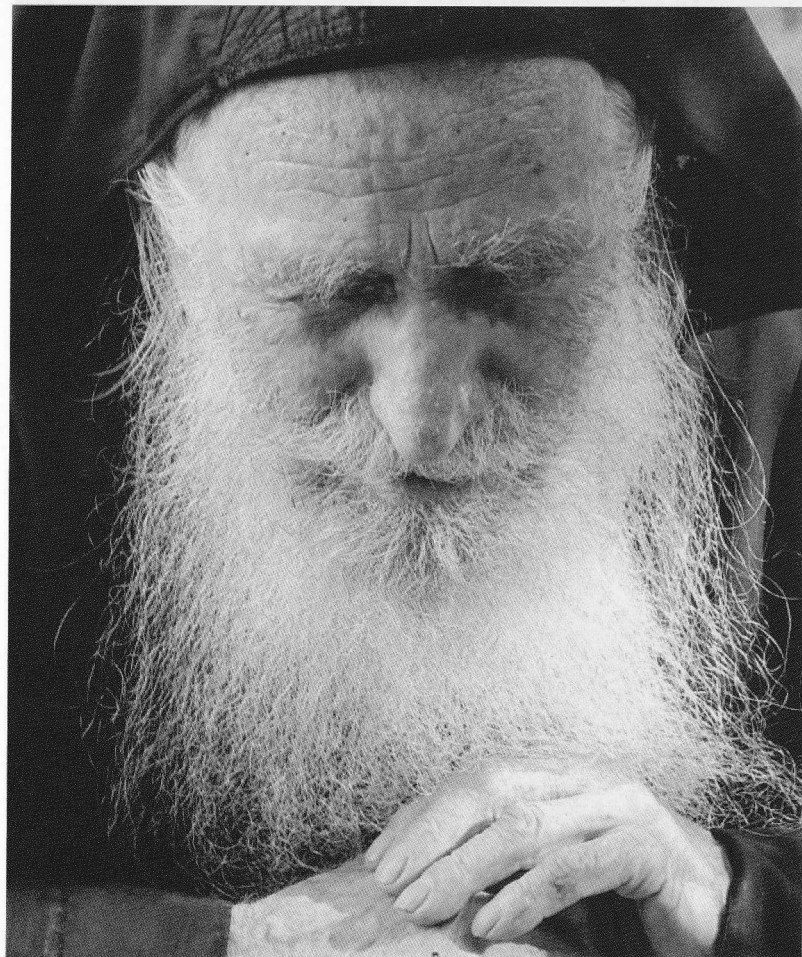
4

CUVIOSUL DIONISIE DE LA COLCIU

Ediție îngrijită de Protos. Dr. Nathanael Neacșu

Carte tipărită cu binecuvântarea
Înaltpreasfințitului
TEOFAN

Mitropolitul Moldovei și Bucovinei

Avva Dionisie Ignat.

Cuprins

Medalion biografic Părintele Dionisie Ignat (1909-2004)	5
Părintele Dionisie Ignat – un atlet al Duhului <i>Înaltpreasfântitul Părinte TEOFAN, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei</i>	11
Întâlnirea cu Duhovnicul: Starețul Dionisie Ignat <i>Pr. Ion Vicovan, Decanul Facultății de Teologie Ortodoxă, Iași</i>	15
Starețul Dionisie Ignat, viețuitor în Sfântul Munte <i>Monahul Maxim Iviritul reprezentantul Chinotitei Sfântului Munte</i>	17
Starețul Dionisie Ignat, așa cum l-am cunoscut <i>Înaltpreasfântitul Părinte Nicolae, Mitropolit de Mesogaia și Lavriotiki</i>	20
Părintele Dionisie – duhovnicul meu <i>Înaltpreasfântitul Părinte Athanasie, Mitropolit de Limassol</i>	28
Părintele Dionisie, model de ascultare monahală <i>Starețul Efrem Vatopedinul</i>	34
Gheronda Dionisie și Mănăstirea Simonopetra <i>Starețul Elisei Simonopetrul</i>	39
Părintele Dionisie, chipul smerit al nevoitorului contemporan <i>Arhim. Melchisedec, Mănăstirea Lupșa</i>	42
Părintele Dionisie Ignat și virtuțile monahale <i>Starețul Athanasie Prodromitul</i>	50

Gânduri despre Părintele Dionisie Ignat <i>Părintele Gherasim Prodromitul</i>	57
Părintele Dionisie de la Colciu, așa cum l-am cunoscut <i>Ieromonahul Nifon Vatopedinul</i>	65
Părintele Dionisie, starețul meu <i>Ieromonah Dionisie, Chilia „Sf. Gheorghe” Colciu</i>	73
Starețul Dionisie de la Colciu ca duhovnic <i>Ieromonahul Antipa, Chilia „Sfânta Ana” Careia</i>	89
Experiențele duhovnicești ale părintelui Dionisie <i>Monahul Maxim Iviritul</i>	98
Vizitele Ieromonahului Dionisie de la Chilia „Sfântul Gheorghe” – Colciu la Sfânta Mănăstire „Sfântul Apostol Pavel” <i>Monahul Nicodim Aghiopavlitul</i>	109
Simplitate, sinceritate și bărbăție duhovnicească în viața și învățătura Starețului Dionisie <i>Ieromonahul Ignatie, Chilia „Sfântul Ipatie”</i>	120
Preacuviosul Bătrân Dionisie de la Colciu ca povățuitor duhovnicesc, așa cum l-am cunoscut <i>Dr. Harámbis M. Boúsias</i>	137
Sfaturi și îndemnuri duhovnicești ale Părintelui Dionisie de la Colciu pentru lumea și omul contemporan <i>Pr. prof. univ. dr. Ioan C. Teșu</i>	145
Despre cântare, tipic și starea lăuntrică potrivită slujirii bisericești în lumina cuvintelor duhovnicești ale Starețului Dionisie de la Colciu <i>Ion Minoiu</i>	163
Mărturii autentice ale părinților aghioriți și ale închinătorilor despre personalitatea Cuviosului Stareț Dionisie, isihastul aghiorit <i>Monah Damaskinos Grigoriatul</i>	183
Planșe	201

În colecția „Duhovnicul” au apărut:

- Arhim. Ioanichie Bălan, *Părintele Paisie Duhovnicul*
- Arhim. Ioanichie Bălan, *Viața Părintelui Cleopa*
- *Sfântul Paisie Aghioritul*
- *Cuviosul Dionisie de la Colciu*

Medalion biografic Părintele Dionisie Ignat (1909-2004)

Starețul Dionisie Ignat este unul dintre cei mai de seamă reprezentanți ai vechii tradiții duhovnicești din Sfântul Munte. A văzut lumina zilei la 22 septembrie 1909, în comuna Vorniceni, județul Dorohoi (astăzi Botoșani), din nordul Moldovei, primind la botez numele Dimitrie. A fost mezinul familiei Ioan și Cassandra Ignat, țărani din satul Cotul de jos. Aceștia au avut opt copii, dintre care patru au murit la o vârstă fragedă.

Capul familiei, Ioan, un bărbat foarte evlavios, era nelipsit de la biserică și mergea adeseori în pelerinaj la mănăstiri cu întreaga familie. Pe când avea numai un an, Dimitrie a rămas orfan, tatăl său murind în urma unui accident. Din cauza vitregiilor Primului Război Mondial, Dimitrie a început școala la vârsta de opt ani. Îndrumat de fratele său, Gheorghe, mai mare cu zece ani, Dimitrie s-a dovedit un elev foarte bun, fiind premiantul clasei.

La 22 de ani, Gheorghe a plecat la mănăstire, la Schitul Măgura din județul Bacău. După ce a terminat școala primară, Dimitrie a mai rămas acasă un an, ajutându-și familia la muncile câmpului. În 1923, la doar 14 ani, simțind și el chemarea vieții monahale, Dimitrie își îndreaptă pașii spre Schitul Măgura, unde fratele său viețuia deja de doi ani, fiind între timp tuns în monahism sub numele Ghimnazie și hirotonit diacon.

Considerându-l necopt pentru viața monahală, starețul schitului, Grigore Petrovici, îl trimite pe Dimitrie la Școala Profesională de Stat din Târgu Ocna. Începând din toamna lui 1924, Dimitrie face naveta între școală, unde învață tâmplărie, și mănăstire. În al treilea an de studii, Dimitrie devine bursier, dar nu va mai apuca să-și termine studiile. Atât viața lui, cât și cea a fratelui său vor lua o cotitură neașteptată, în urma unui eveniment ce a marcat Biserica în acea perioadă și anume – schimbarea calendarului. Astfel, Părintele Ghimnazie și Dimitrie, care nu împlinise încă 17 ani, au plecat spre Sfântul Munte, cetatea tradiției ortodoxe.

După o călătorie pe mare cu multe peripeții, cei doi frați ajung în portul Dafni în seara zilei de 6 septembrie 1926, în ajunul praznicului Nașterii Maicii Domnului. Frații Ignat încearcă să se stabilească la Schitul Românesc Prodromu, dar nu sunt primiți, din cauza tulburărilor din acea vreme de la schit.

În cele din urmă, Părintele Ghimnazie și Dimitrie ajung la Chilia „Sfânta Mahramă” din Kapsala, unde viețuiau duhovnicul Elisei Filibiu și Părintele Sebastian Burnichi, un vechi prieten din țară al Părintelui Ghimnazie. Tânărul Dimitrie este trimis la Chilia „Intrarea în Biserică a Maicii Domnului”, unde stă din noiembrie 1926 până în iulie 1927, când Părintele Ghimnazie împrumută o mare sumă de bani și, împreună cu starețul său, Sebastian, cumpără Chilia „Bunavestire” de pe teritoriul Mănăstirii Pantocrator. Pentru a-și plăti datoria, cei doi frați muncesc din greu, timp de trei ani, ca argați la Mănăstirea Iviru. Deși condițiile de viață erau foarte aspre, la Chilia „Bunavestire” frații Ignat au avut parte de cele mai mari bucurii duhovnicești, care i-au ajutat să treacă cu bine peste multele ispite ale demonilor.

În 1927, de Sfântul Nicolae, Dimitrie este luat sub mantie de fratele său, primind la călugărie numele de Dionisie, iar pe 2 ianuarie 1931 este hirotonit ierodiacon de către episcopul Sfântului Munte, Ierotei, la Chilia „Adormirea Maicii Domnului” din Kapsala. După mutarea la Domnul a Starețului Sebastian, frații Ignat pleacă în 1932 la Chilia „Sfântul Tihon din Zadonsk” din Kapsala, condusă de Starețul Ghedeon Chelaru, care a insistat mult să-i aibă alături pe cei doi călugări râvnitori.

După șase ani de slujire ca diacon, Părintele Dionisie Ignat este hirotonit preot de episcopul Ierotei, cu ocazia praznicului Chiliei „Sfântului Tihon”, la 13 august 1937. Pentru a putea aduce mai mulți monahi români în Athos, părinții de la „Sfântul Tihon” cumpără în 1937 Chilia „Sfântul Gheorghe” din Colciu, de pe moșia Mănăstirii Vatopedu.

Anul 1939 a fost unul de mari ispite pentru Chilia „Sfântul Gheorghe”. Având dureri mari de piept, Părintele Dionisie Ignat pleacă în România pentru tratament. Timp de opt luni, este îngrijit la un sanatoriu pentru boli de plămâni, reușind să se întoarcă în Athos cu puțin înainte de izbucnirea celui de-al Doilea Război Mondial. În schimb, Starețul Ghedeon Chelaru, plecat și el în România ca să strângă bani pentru refacerea chiliei, nu va mai reuși să se întoarcă în Athos decât în 1963, din cauza izbucnirii războiului și apoi a instaurării comunismului în țară.

În 1945, Părintele Dionisie este hirotesit duhovnic la Chilia „Izvorul Tămăduirii” de lângă Kareia. Doi ani mai târziu primește schima mare, fiind luat sub mantie de Părintele Ghimnazie, în Duminica Sfinților Părinți Atoniți.

Instalarea regimului comunist în România s-a răsfrânt și asupra vieții monahilor de la Chilia „Sfântul Gheorghe”. Vizitele pelerinilor din România au încetat aproape cu desăvârșire, iar despre venirea de noi ucenici nici n-a mai putut fi vorba; astfel,

alături de o mână de călugări inimoși, Bătrânul Dionisie va fi coloana vertebrală a prezenței monahale românești în Sfântul Munte, într-o perioadă în care dăinuirea acesteia era pusă sub semnul întrebării.

Decenii la rând, Părintele Dionisie se va nevoi cu multă acrivie în pustia Colciului, urmând exemplul fratelui său, Părintele Ghimnazie, care a ajuns la o înaltă măsură duhovnicească înainte de sfârșitul vieții lui, în 1965. După moartea starețului Ghedeon Chelaru, în 1979, Părintele Dionisie preia conducerea Chilie „Sfântului Gheorghe”, avându-l alături pe schimonahul Ioan Șova.

Timp de câțiva ani, Bătrânii Dionisie și Ioan vor fi singurii călugări de la Chilia „Sfântului Gheorghe”, cei doi nevoitori trăind cu teama că viața pustnicească la chilie se va stinge odată cu plecarea lor la Domnul. După ce Bătrânul Iosif, ucenic al Cuviosului Iosif Isihastul, a venit în 1989 la Mănăstirea Vato-pedu, însoțit de obștea sa de la Nea Skiti, doritorii, de viață monahală încep să sosească și la Colciu. Însă la puțin timp după venirea primilor ucenici, în 1994, o grea încercare s-a abătut asupra Bătrânului Dionisie: și-a pierdut vederea, în urma agravării unui glaucom.

Pentru Stareț, orbirea a fost o cruce greu de purtat, mai ales că fusese toată viața un om foarte activ. Totuși, pe lângă ghimpele din trup, Dumnezeu i-a trimis Părintelui Dionisie și mult har. Împodobit cu virtutea smeritei cugetări, cu darul discernământului și cu harisma mângâierii sufletelor, toate împletite cu o imensă experiență ascetică, starețul de la Colciu va deveni unul dintre cei mai căutați îndrumători duhovnicești din Sfântul Munte, știind cum să înmoaie până și cele mai împietrite inimi și să le întoarcă spre Dumnezeu. Atrăși de dulceața cuvântului, de simplitatea și noblețea ființei, de blândețea inimii

sale, mulți stareți, monahi sau pustnici români, greci, ruși, sârbi și bulgari din Sfântul Munte l-au avut ca duhovnic.

Încetul cu încetul, Chilia „Sfântului Gheorghe” se va transforma într-un loc de pelerinaj nu doar pentru călugării athoniți, ci și pentru mii de credincioși veniți din întreaga lume ca să găsească la Colciu odihnă lăuntrică și sfaturi mântuitoare.

Până foarte aproape de sfârșitul vieții, în ciuda sănătății subrede, Părintele Dionisie își va păstra cu strășnicie rânduiala de nevoință monahală, fiind un model pentru întreaga obște. În primăvara anului 2004, când Starețul se îndrepta spre vârsta de 95 de ani, o infecție pulmonară i-a sleit puterile, ținându-l la pat. Ca un veritabil atlet al lui Hristos, Părintele Dionisie a răbdător mucenicește chinurile suferințe trupesti până după praznicul Sfântului Mare Mucenic Gheorghe.

În seara zilei de 28 aprilie – 11 mai pe calendarul nou –, Starețul de la Colciu a trecut la cele veșnice, înconjurat de ucenici și de Preasfințitul Siluan, Episcopul românilor ortodocși din Italia, care, prin rânduiala lui Dumnezeu, s-a aflat la căpătâiul Părintelui Dionisie, citindu-i rugăciunile pentru ieșirea sufletului. La slujba de înmormântare, la care au luat parte peste 250 de călugări și mireni, a ținut să fie prezent și Prințul Charles al Marii Britanii, care-l cunoscuse pe stareț în timpul vieții și-l prețuia mult.

Contemporan cu una dintre cele mai frământate epoci din istoria Sfântului Munte, Starețul Dionisie a fost un pilduitor mărturisitor al tradiției athonite. A păstrat și trăit cu putere credința drept-slăvitoare, a întruchipat o autentică conștiință dogmatică, eclesială și ascetică. A iubit monahismul și pe monahi, cărora n-a încetat să le spună că ascultarea, tăierea voii și smerita cugetare sunt temelia vieții duhovnicești. A fost un om al Duhului, o călăuză de încredere a conștiințelor, fiind, după cuvântul

Sfântului Ioan Gură de Aur, unul dintre acei aleși care, „nu doar învățând sau vorbind, ci chiar prin simpla sa prezență era în stare să sădească toată învățătura virtuții în sufletele celor ce îl vedeau”.

Prin întreaga sa viață și prin cuvintele-i pline de har, Părintele Dionisie ne-a lăsat moștenire un tezaur de nepretuit. Ne-a transmis, totodată, și un mesaj mai actual ca oricând – doar smerenia și iubirea întru Hristos pot tămădui uriașa criză duhovnicească a zilelor noastre, odrăslită de orgoliul luciferic al omului modern. Testamentul duhovnicesc al Starețului Dionisie poate fi rezumat, așadar, în aceste cuvinte, pe cât de simple, pe atât de pline de nădejde: *Să viețuim întru dragoste și să ne ținem de adevăr. Dacă respectăm Ortodoxia, suntem în brațele lui Dumnezeu, suntem siguri că o să căpătăm fericirea veșnică.*

Părintele Dionisie Ignat – un atlet al Duhului

Înaltpreasfințitul Părinte TEOFAN,
Mitropolitul Moldovei și Bucovinei

Un mare gânditor rus (F.M. Dostoievski) afirma, într-una din scrierile sale, faptul că omul poate avea sens pe acest pământ numai dacă *viețuiește pentru nemurire*¹. Cu toate că acest cuvânt ne este atât de familiar, în realitate, faptele noastre de zi cu zi sunt, în mai mare sau mai mică măsură, expresii ale unei *viețuiri pentru moarte*. Astfel stând lucrurile, este lesne de înțeles de ce există în lume și în sufletele noastre o luptă continuă între aceste două planuri: viață și moarte.

Viața omului întreagă fiind implicată, așadar, într-un asemenea război duhovnicesc, pentru a reuși și a birui, suntem chemați să ne îndreptăm atenția, cât mai des, către cei care au biruit prin viața lor păcatul, răul și moartea, și anume sfinții, cuvioșii și bărbații duhovnicești ai Bisericii. Aceștia nu ne sunt doar modele, ci și împreună luptători pentru dobândirea nemuririi. Sigur că toți sfinții și părinții Bisericii ne sunt de ajutor. Apropierea însă în timp, de unii dintre ei ne ajută mai mult, pentru aceea că provocările și condițiile istorice pe care ei le-au avut de înfruntat nu diferă cu mult de cele pe care trebuie să le înfruntăm și noi.

¹ F.M. Dostoievski, *Frații Karamazov*, vol. I, Ed. Corint, București, 2014, p. 51.

Având în minte aceste gânduri, am dorit ca, atât cât ne este cu putință, să ne întâlnim duhovnicește cu cât mai mulți dintre acești părinți, care nu demult au plecat dintre noi. Facem acest lucru, având încredințarea că bărbați duhovnicești asemenea Părinților Paisie Olaru, Ilie Cleopa, Dionisie de la Colciu, Paisie Aghioritul, Sofronie Saharov ș.a. au reușit să reziste neîntinați și neluați de valul lumii și al lucrării celui rău, au biruit moartea. Au reușit încă din această lume, nu fără luptă și sânge duhovnicesc, purtați fiind de Duhul lui Dumnezeu, să se hrănească din adevărul și viața cea veșnică a lui Dumnezeu.

Trăind în mediul ostil al lumii actuale, avem nevoie, cel puțin din când în când, de a fi în preajma unor asemenea oameni, și prin ei în legătură cu Hristos. Ne-am fi dorit, desigur, ca cele mai multe dintre aceste întâlniri să se realizeze *față către față...* Se pare însă că în ultima vreme, atât la noi în țară, dar și în alte țări ortodoxe, aceștia nu mai sunt atât de mulți, au plecat rând pe rând la Domnul. Poate că sunt în creștere duhovnicească alții... Drept urmare, întâlnirea față către față, în afară de puține situații, nu mai poate avea loc. Au rămas mormintele lor, devenite loc de pelerinaj pentru mulți dintre credincioșii, călugării, preoții și arhierii lui Hristos. Prin întâlnirea lor în acest fel, simțim și ne folosim de binecuvântarea părintelui duhovnicesc venerat, binecuvântare care ne ajută să mergem mai departe în lupta noastră duhovnicească.

Ne putem întâlni cu aceștia și prin cei care au avut strânse legături duhovnicești cu ei, adică cu ucenicii lor. Așadar, de vreme ce nu-i mai avem printre noi, putem încerca să ne întâlnim cu ucenicii acestora, răspândiți în țară și în lume, ucenici care sigur au păstrat ceva din duhul părintelui lor duhovnicesc.

Așadar, după ce în anii precedenți am avut bucuria de a evoca și de a ne întâlni cu figurile duhovnicești ale Părinților Paisie

Olaru, Ilie Cleopa și Paisie Aghioritul (trecut în rândul sfinților), anul acesta am căutat să ne aflăm în legătură de duh și să ne întâlnim, prin mijlocirea ucenicilor săi, cu Părintele Dionisie Ignat, cuvios monah viețuitor pentru mai bine de șapte decenii în Sfântul Munte Athos.

Nădărdum că întâlnirea realizată în acest fel cu Părintele Dionisie ne va ajuta să-l cunoaștem, să-l înțelegem și, cine știe, poate pentru câteva clipe sau pentru un timp mai îndelungat, să ne îmbogățim cu ceva din duhul său, să-l primim și să-l cuprindem în ființa noastră pentru a deprinde și noi chipul vieții celei după Dumnezeu.

Dacă ar trebui să-l prezentăm și să spunem ceva foarte sumar despre Părintele Dionisie și despre moștenirea sa duhovnicească, vom sublinia faptul că acesta rezumă în chip atotcuprinzător viața creștină la două dintre virtuți: *dragostea și smerenia*. Nu postul, nu privegherea, cu toată importanța pe care un ascet ca Părintele Dionisie le-o acordă, ci pe toate le-a cuprins în dragoste și smerenie, considerând că în acestea sunt incluse toate celelalte. Ele sunt în gândirea Părintelui Dionisie cele două aripi pe care, dacă le are, omul poate să zboare prin văzduhul nu prea ușor al acestei vieți. Dragostea de Dumnezeu și de oameni, iar pe de altă parte atitudinea de smerenie în fața tuturor celor pe care îi are în jur, mai aproape sau mai departe, îl ajută pe om să răzbată veacurile și vremurile.

Credem că, prin ajutorul lui Dumnezeu, întâlnirea cu Părintele Dionisie va fi spre folosul nostru, al tuturor, și spre bucuria sufletului său, văzând din înălțimea cerului că strădania sa, fidelitatea sa față de făgăduința monahală, nevointa și rugăciunile sale, și tot ceea ce a constituit starea sa de jertfă, n-au fost în zadar. Suntem încredințați, așadar, de faptul că, prin

Respect pentru oameni și cărți

ucenicii săi, Părintele Dionisie are posibilitatea să-și continue revărsarea binecuvântării sale asupra celor din jur, asupra noastră și asupra lumii, învățându-ne marea lecție a credinței creștine: *vietuirea spre nemurire prin smerenie și dragoste.*

Cuvântul Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit Teofan la deschiderea Simpozionului „Întâlnirea cu Duhovnicul”, Iași, 2015.

Întâlnirea cu Duhovnicul: Starețul Dionisie Ignat

Pr. Prof. univ. dr. Ion Vicovan,
Decanul Facultății de Teologie Ortodoxă, Iași

Simpozionul pe care îl deschidem acum își propune să aducă în atenția noastră chipul și, mai cu seamă, cuvintele și faptele acestui vrednic cuvios, român, dar bun al Ortodoxiei.

Edițiile de până acum au fost dedicate Părinților Paisie Olaru, Cleopa Ilie, Paisie Aghioritul, la scurtă vreme, acesta din urmă fiind trecut în rândurile sfinților și, cu ajutorul lui Dumnezeu, anul acesta, în cea de-a patra ediție, simpozionul este dedicat Cuviosului Dionisie Ignat de la Colciu. „Întâlnirea cu Duhovnicul” apare la inițiativa și se desfășoară cu susținerea Părintelui Mitropolit Teofan, și face parte din grija părintească pe care o are Înaltpreasfința sa față de cei încredințați lui. Datorită acestei inițiative, avem posibilitatea, din timp în timp, să intrăm în contact cu mari personalități, cu sfinți ai Bisericii Ortodoxe de pretutindeni, cum sunt și cei menționați anterior. Cuviosul Dionisie s-a născut în anul 1909 în Vornicenii Botoșanilor, a viețuit vreme de 77 de ani la Sfântul Munte Athos și s-a mutat la viața veșnică în anul 2004. Mai spun faptul că acest Cuvios Dionisie, deși a fost un om smerit, sau tocmai pentru că a fost un om smerit, a fost căutat de mulți creștini, de călugări, de stareți ai Muntelui Athos, de ierarhi ai Bisericii Greciei și nu numai, și, după cum se știe, probabil era căutat și apreciat de chiar Prințul